

נינה קציר בחדר עבודתה
„אני אוהבת לטפח בדיחות“

כל דבר שעשיתי. היתה ביקורת על פלייבוי.

את חושבת שהביקורת על ירחוני „פלייבוי“ שרצית לתת לי הייתי צה"ל היתה מוצדקת?

לא, לא היתה מוצדקת. אם לבקר, אז צריך לתת גם את החיוב שבמעשה. אף אחד לא כתב שהנה אשה, שהיא כבר מזמן לא בת 17, נסעה והגיעה וטרחה וכחונתיה היו טובות. את יודעת, אני חליתי ממש מהביקורת. אבל מה יכולתי לעשות? לא יכולתי לצאת כמו דון קישוט עם החרב. הרי גם לו זה לא עזר. זו היתה תקופה קשה מאוד. זה השפיע עלי בצורה איומה. חשבתי שעשיתי מעשה כליכך נורא, ששאלתי את עצמי אם משהו יתן לי יד אחרי מעשה שכזה.

איך בכד נודד הרעיון דחלק ירחוני „פלייבוי“ דחייילים?

פשוט מאוד. הייתי באחד מביקורי האצל החיילים בסניף. אני חושבת שהייתי האשה הראשונה שהגיעה לשם. קצין-טרבות סיפר לי שהם מקבלים ספרים

הנשיא יתמרמזחמה, קירבת לי שם שם את הבהמה. כאשר נבחר בעלך כנשיא, הזמנת לקבלת הפנים במה רמזויות מהבהמה הישראלית.

אז מה זה לא בסדר? זה טבעי וזה נעים. אני אוהבת את האנשים האלה, שאת מכנה אותם „בהמה“. בכלל, צריך תמיד ללכת עם הזרם, עם החיים. לא צריך לקפוא על השמרים ולהזמין תמיד אותם אורחים לאותם אירועים רישמיים. יש לך משיכה אל אנשי הבהמה?

אני אוהבת אותם. מדובר בידידים שלי — שחקנים, סופרים, פייטנים, אנשי נפלאים, מעניינים. בכלל, יש בי איהו יצר לעשות את ההיפך מהמקובל. למה לא להזמין אותם? יש לי איהו יצר של הערכה אל האנשים האלה.

גם כיום, אחרי שעזבת את בית-הנשיא, את בקשר עם האנשי שים האלה?

במהלך החיים את מאבדת ידידים. היו כמה כאלה שהפסדתי, כי לא יכולתי לטפל בהם בגלל העיסוקים שלי בבית

בשעה מאוחרת. הוא מספר לי על טר-גיה שפקדה את אחד מעובדיו. אשתו נפטרה מסרטן לפני שנים אחדות. כעת נפטרה בתו הבכורה, וזה עתה נודע לו כי בתו הקטנה לקחה גם היא בסרטן. צער כבד עוטף את הדרה-האורחים הצנוע של משפחת קציר.

נינה קציר מגישה מיץ-תפוזים ועוגות צימוקים משוגעת מעשה ידה. היא מקי-סימה, מצחיקה, נעה בחוסר-מנוחה מ-מקום למקום.

שש שנים חיו אפרים ונינה קציר במה שהגברת קציר מכנה „הבית הלבן“. כעת הם אזרחים מהשורה. שש שנים היא היתה הגברת הראשונה. כעת היא נוסעת באוטובוסים ומוהים אותה רק אחרי שהיא חותמת על צ'קים. היא מפוכחת, יודעת היטב כי תקופת הזוהר חלפה. קצת חבל לה, אך היא למדה להפיק את המיטב מתקופת נשיאותו של בעלה.

לא מזמן ניסתה לשכנע את הטל-וויזיה לצלם סרט תעודי על התערוכה שהיא מכינה. היא יודעת, גם אם אין היא אומרת זאת במפורש, שלא היתה אשתו של הנשיא, היתה הטלוויזיה מכי-נה את הסרט.

פעם, כשהנשיא קציר היה מגיע עם אשתו לארצות-הברית, היו מקבלים אותו עם לימוזינה ושומר-ראש. כיום נאלצים בני הזוג קציר לשאת בעצמם את מזור-זותיהם ולנסוע במונית. סוכת-השומר שבביתם ב„מכור-ויצמן“ נותרה מיותרת. המדינה אינה מעניקה שומר-ראש ל-נשיא-לשעבר, ואינה רואגת לכך שמשהו מהנציגות הישראלית בארץ שבה הוא מבקר יקבל את פניו.

נינה קציר אינה כועסת. היא אינה ממומררת, מתייחסת אל הדברים בהב-נה. אם חבל לה, אז זה רק על הפינוק שבנחיות. היא מבקשת ממני מראש לא להתייחס אל רעיית הנשיא אומרה נבון, ואני מכבדת את בקשתה. נסיגות שלי לנסות ולהשוות בין השניים אינם מחלשים. נינה קציר, ערמומית ומחירת-מחשבה, מעבירה אותי לנושא אחר, ו-אני איני מתנגדת, כי היא מספרת לי שהיא חלמה להיות מלכת הילדים, ה-פיה הטובה הלוקחת את כל הילדים אל הארץ הטובה. אני מקשיבה לספור-ריה, וביחד עם הצלם אני יוצאת מביתה בהרגשה שביקרת את עליסה בארץ ה-מלאות.

את מתגעגעת לתפקידך כ-אשת-נשיא?

לא, כי חיי עכשיו גם כן מלאים, ואם אפשר להגיד — אפילו תוססים. בהיותי אשת-נשיא גיליתי כמה דברים על עצמי. מה למשל?

לא ידעתי שקיימים בי הרבה דברים שהתגלו תוך כדי חיים בבית-הנשיא. לא ידעתי שיהיה בי הכוח לבקר בבתי-חולים. לנסות ולהצויק חיילים פצועים. לא ידעתי שלא אתעייף כאשר אאלץ לקבל כל הזמן אנשים בבית.

האם לא היית מוצדקת קודם לכן לקבל אנשים בביתך?

אמנם כן. אפרים הוא מדען והיו באים אליו אנשים מכל העולם, אך לא במס-פרים כאלה. זה היה לא רגיל לקבל לכיכך הרבה אורחים. את הרי צריכה לחייך ולהיות נחמדה לכולם. את הרי אשת-הנשיא, ומצפים ממך. אני נוהגת לדבר בשקט, וכך הייתי מספרת בדיחה ומישהו אחר היה לוקח את הבדיחה שלי ומספר אותה בקול רם. ואני אף פעם לא ידעתי איך להחזיר את הבדיחה אלי כדי שידעו שהיא שלי.

מה היה יחסך אל האנשים שביקרו בביתך? האם ראית בי ביקורים טירחה או שנהנית מהם?

תמיד ידעתי לקרב ולחבב אנשים. אבל בתקופה בת שש השנים שהיינו ב„בית הלבן“ למדתי איך לפנות אל אנשים. למדתי להשמיע להם את מה שהם אוהבים לשמוע. ניסיתי שירגישו בנוח בביתי, ולא תמיד זה היה נוח. אני לא אוהבת להלל את עצמי, אבל עשיתי כמה מפיציה בבית-הנשיא ש-הפכו מסורה. כמו למשל חגיגת בר-מצוה לילדים שאומצו עליידי חסידי חב"ד. אחר-כך חשבתי, למה לקפח את הילדות? וערכתי חגיגת בת-מצוה עם תוכנית מלאה ועשירה לתומות-מילחמה. זה היה מראה כואב לראות את כל הילדות היפות הטובות. לבשו את מיטב ביגדיהן, ולחשוב כמה חבל שהאב לא זכה לראות אותן.

נוסף לכך שקירבת אל ביתי

נינה קציר עם ירדיה
„כשאני מדברת על נורית אני בוכה“

הלבן. ידידים זה כמו פרח. הם דורשים טיפול, תשומת-לב. צריך לטפח אותם. אם את לא רואה אותם, לא חיה אתם את הרגעים המיוחדים של החיים — הם נעלמים. אבל אני רוצה לגמור לשבח את עצמי, ולספר לך מה עוד עשיתי כשהייתי בבית הלבן.

ברצונך רב.

כשהייתי ילדה, תמיד חלמתי להיות מלכת הילדים. מין פיה טובה שולקחת את כל הילדים אל הארץ הטובה והיפה. חלק מזה נשאר בתוכי. ואז, כשהייתי אשת-הנשיא, בא לי רעיון: לאטוף יל-דים מכל הארץ. להביא אותם לירושלים, ולתת להם כל מיני דברים טובים מב-חינה של ספר ושיר. וכך היו מגיעים

תמיד רציתי להיות מלכת הילדים ובבית הנשיא יכולתי לעשות זאת

האלה! רק בגלל הפיקניקים היה כדאי לעזוב את הבית הלבן. באמת, הם היו עושים כל כך הרבה רעש! אבל בסך-הכל הם היו נהנים, ואת כל היום היו מסיימים בבית-הנשיא. בשבילי זו היתה הנאה. הנה אני, מלכת הילדים, הבאתי את הילדים לארץ הטובה ונתתי להם הרבה דברים טובים.

כשהגעת לבית הנשיא, האם הדריכו אותך? אמרו לך מה תפי-קידך, מה הן חובותיך וחובותיך כרעיית-נשיא?

אף אחד לא אמר לי עד שלא שאלתי. וכששאלתי, אמרו לי ככה: אחת — טוב שתלכי עם בעלך להלוויות. שתיים — כשיש מסיבות דיפלומטים או ביקורי דיפלומטים, את צריכה להיות נוכחת. זו היתה כל ההדרכה שקיבלתי.

אוהבת להיות אשת-נשיא?

אני חושבת שכן. לא מבחינה סגובית של התנשאות, לא מבחינה הזו שכולם קמים כאשר בעלי ואני נכנסים לחדר — הרי ידעתי שכל הגינונים האלה זמ-ניים וחולפים. אפילו לא התשואות, גם זה, כך ידעתי, יחלוף כשנחזור לביתנו. אהבתי את התחושה שאני נמצאת ב-מקום נכון עם תוכן נכון. בתקופת היר-תי אשת-נשיא קשרתי קשרים, למדתי דברים חדשים. זו היתה תקופה יפה ומעניינת.

וכבר זאת, בתקופה ההיא לא היית ככה האדם?

מדוע לא? מה לא יכולה אשת-נשיא לעשות שאשה פשוטה כן יכולה לעשות? יש לה התחייבויות. יש לה אתן התחייבויות שיש לך. גם את צריכה ללכת לעבודה, וגם היא צריכה ללכת לעבודה. בסך הכל אשת-נשיא זה עבודה.

אשת-נשיא נמצאת כל הזמן תחת זכוכית מגדלת.

מה זה זכוכית מגדלת! או לא צריך לעשות מה שלא צריך לעשות. צריך להיחר...

בתקופת היותך אשת-נשיא נמתחה עליך לא אחת ביקורת.

איומה! משהו וזועתי! אבל לא על

איש אינו מתאבד בגלל ביקורת, יש איזה שיווי-משקל שעוזר לך להתגבר

שונים, אבל הטוב ביותר היה אם הם היו מקבלים דבר כמו פלייבוי.

זאת הכנת את זה כפשוטו? זה היה כפשוטו. ביקשתי ממישהו, אני לא זוכרת מי זה היה, לשלוח לי ירחוני פלייבוי. הוא שלח איזה אלפיים גליונות.

לבית הנשיא?

זה אף פעם לא הגיע.

דאף?

החיילים, זה נעצר על הגבול.

איזה גבול?

גבול ההגינות.

מה קרה לגיליונות?

אני באמת לא יודעת. באמת לא יר-דעת. זה לא חולק. אף פעם לא חקרת מה קרה, לאן נעלמו גיליונות הפלייבוי, מה עשו איתם.

איך התמודדת עם הביקורת?

יש מהלומות ויש ביקורת. עם מה-לומות — דברים דראסטיים כמו הביר-קורת שניסחה עלי בגלל הפלייבוי — קשה להתמודד. אם משהו ניסח עליך כמו מבול, את לא יודעת היכן ואיך להסת-תר. ביקורת כולנו מקבלים, בוקר צה-ריים וערב. איש לא מתאבד בגלל ביר-קורת. יש איזה שיווי-משקל שעוזר לך להתגבר, כאשר מעליבים אותך ואומרים לך שאת קופה, את אומרת: אתה ב-עצמך קוף, אז שאת מתעלמת ועוסקת בתראפיה עצמית. ביקורת זו לא רק פריבילגיה של אשת-נשיא. את יודעת שאפילו ילדים הם מבקרים נוראיים.

איך התמודדת עם הביקורת על פלייבוי?

אני חושבת שהביקורת על פלייבוי הייתה מוצדקת. לא, לא היתה מוצדקת. אם לבקר, אז צריך לתת גם את החיוב שבמעשה. אף אחד לא כתב שהנה אשה, שהיא כבר מזמן לא בת 17, נסעה והגיעה וטרחה וכחונתיה היו טובות. את יודעת, אני חליתי ממש מהביקורת. אבל מה יכולתי לעשות? לא יכולתי לצאת כמו דון קישוט עם החרב. הרי גם לו זה לא עזר. זו היתה תקופה קשה מאוד. זה השפיע עלי בצורה איומה. חשבתי שעשיתי מעשה כליכך נורא, ששאלתי את עצמי אם משהו יתן לי יד אחרי מעשה שכזה.